Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
факультет іноземної філології
кафедра германської і слов'янської філології та рубіжної літератури

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	Історія та культура Польщі
Викладачі	СТАХНЮК НАТАЛІЯ ОЛЕКСАНДРІВНА
Профайл викладачів	https://slovfil.kpnu.edu.ua/stakhniuk/
E-mail:	lc_natalia.stachniuk@kpnu.edu.ua
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=26015
Консультації	За графіком

2. Анотація до курсу

Дисципліна «Історія та культура Польщі» спрямована на вивчення ключових етапів розвитку польської державності, культури та суспільства від давнини до сучасності. Курс охоплює основні історичні події, політичні й соціальні трансформації, а також культурні досягнення Польщі, включаючи літературу, мистецтво, архітектуру та традиції. Особлива увага приділяється польсько-українським відносинам, впливу Польщі на європейську історію та її ролі в сучасному світі. Дисципліна сприяє формуванню глибшого розуміння історико-культурної спадщини Польщі та розвитку міжкультурної компетенції здобувачів вищої освіти.

3. Мета та цілі курсу

Метою дисципліни «Історія та культура Польщі» є формування у студентів цілісного уявлення про історичний розвиток Польщі, її культурні досягнення, суспільні трансформації та значення в європейському і світовому контексті, а також розвиток міжкультурної компетенції та розуміння польсько-українських взаємин.

Для досягнення мети необхідно вирішити такі завдання:

1. Ознайомити студентів із ключовими етапами історичного розвитку Польщі, починаючи з раннього середньовіччя до сучасності.
2. Розкрити особливості польської культури, включаючи літературу, мистецтво, музику, архітектуру, звичаї та традиції.
3. Аналізувати взаємодію Польщі з іншими європейськими державами, зокрема її роль у політичних, соціальних і культурних процесах Європи.
4. Поглибити знання про польсько-українські відносини, їхню історичну динаміку та сучасний стан.
5. Сприяти розвитку критичного мислення у студентів через аналіз історичних подій, культурних явищ та джерел.
6. Формувати навички роботи з історичними документами, культурологічними текстами та іншими матеріалами, пов’язаними з Польщею.
7. Стимулювати інтерес до вивчення історії та культури Польщі, а також до міжкультурного діалогу.

4. Формат курсу

вибірковий освітній компонент

5. Результати навчання

Після успішного завершення дисципліни «Історія та культура Польщі» здобувачі вищої освіти повинні:

1. **Знати:**

- ключові етапи історичного розвитку Польщі та їх вплив на сучасну європейську політику та культуру.
- основні культурні здобутки Польщі, включаючи літературні, мистецькі, архітектурні та музичні явища.
- особливості польсько-українських взаємин у контексті історичних подій і культурного співробітництва.

2. **Уміти:**

- аналізувати історичні джерела, культурологічні тексти та інші матеріали, пов’язані з історією та культурою Польщі.
- порівнювати основні аспекти історії та культури Польщі з аналогічними явищами в інших країнах Європи.
- формулювати обґрунтовані висновки щодо взаємодії культур і впливу історичних подій на сучасність.
- аргументовано представляти та захищати власні думки з питань історії та культури Польщі.
- підтримувати міжкультурний діалог, використовуючи знання про польську культуру та історію.
- демонструвати навички самостійного вивчення історичних подій та культурних явищ Польщі.
- усвідомлювати значення культурної спадщини Польщі для розвитку міжнародного співробітництва.
- відповідально ставитися до збереження та популяризації культурної спадщини в контексті міжкультурних взаємодій.

Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	**Характеристика навчального курсу**
	денна форма навчання
Освітня програма, спеціальність	014 Середня освіта (Мова і література (польська, англійська)
Рік навчання/ рік викладання	II, III, IV
Семестр вивчення	3 або 4, 5 або 6, 7 або 8
нормативна/вибіркова	вибіркова
Кількість кредитів ЄКТС	4 кредити ЄКТС

Загальний обсяг годин	120 год.
Кількість годин навчальних занять	40 год.
Лекційні заняття	16 год.
Практичні заняття	24 год.
Семінарські заняття	0 год.
Лабораторні заняття	0 год.
Самостійна та індивідуальна робота	80 год.
Форма підсумкового контролю	залік

6. Пререквізити курсу

Практика усного і писемного мовлення польської мови, Лінгвокраїнознавство Польщі.

7. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення, крім загальновживаних програм і операційних систем.

8. Політики курсу

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.
URL: https://integrity.kpnu.edu.ua/
Відвідування занять. Очікується, що всі студенти відвідають лекційні, практичні та лабораторні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.
«Положення про організацію освітнього процесу в КПНУ імені Івана Огієнка»

URL: https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view

Неформальна / інформальна освіта. Визнанання КПНУ ім. І. Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти регламентовано «Положенням про результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти».

URL: https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view

У неформальній освіті:

- закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю);
- підготовка конкурсної наукової роботи, тематика якої відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю);
- призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, тематика якої відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю).

В інформальній освіті:

- наявність наукової публікації, тематика якої відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю).

Схема курсу

Дата / кількість акад. год.	Тема, план	Форма заняття	Матеріали	Література Інтернет ресурси	Завдання, год	Термін виконання
Змістовий модуль 1: «Сучасна польська література»						
2 год	Polska Piastów i Jagiellonów. Rzeczpospolita Obojga Narodów	лекція	Презентація, Текст лекції	Літературу до кожної теми див у робочій програмі навчальної дисципліни та планах практичних та лабораторних занять	Переглянути презентацію	
2 год		практичне заняття	Підручники, навчально-методичні посібники, тощо		Відповісти на питання та виконати вправи	
10 год		самостійна робота			Опрацювати текст лекції, підготувати конспект, анотувати прочитану додаткову літературу.	
2 год	Polska w okresie rozbiorów 1795-1918. II Rzeczpospolita. Walka o kształt granic, problemy gospodarcze, zmiany polityczno – ustrojowe	лекція	Презентація, Текст лекції		Переглянути презентацію	
2 год		практичне заняття	Підручники, навчально-методичні посібники, тощо		Відповісти на питання та виконати вправи	
10 год		самостійна робота			Опрацювати текст лекції, підготувати конспект, анотувати прочитану додаткову літературу.	
2 год	Polska w latach 1939-1945. Od stalinizmu po transformację ustrojową (zarys Historii PRL-u).	лекція	Презентація, Текст лекції		Переглянути презентацію	
2 год		практичне заняття	Підручники, навчально-методичні посібники, тощо		Відповісти на питання та виконати вправи	

10 год		самостійна робота			Опрацювати текст лекції, підготувати конспект, анотувати прочитану додаткову літературу.	
2 год	Początki III RP, od „okrągłego stołu” po uchwalenie konstytucji z 1997 r. (zmiany polityczne, gospodarcze i społeczne).	лекція	Презентація, Текст лекції		Переглянути презентацію	
2 год		практичне заняття	Підручники, навчально-методичні посібники, тощо		Відповісти на питання та виконати вправи	
10 год		самостійна робота			Опрацювати текст лекції, підготувати конспект, анотувати прочитану додаткову літературу.	
2 год	Pojęcie „kultury”. Główne kamienie milowe historii i kultury Polski. Gniezno, Kraków, Warszawa to stolice Polski. Legendy o powstaniu państwa. Kuchnia polska.	лекція	Презентація, Текст лекції		Переглянути презентацію	
4 год		Практичне заняття	Підручники, навчально-методичні посібники, тощо		Відповісти на питання та виконати вправи	
10 год		самостійна робота			Опрацювати текст лекції, підготувати конспект, анотувати прочитану додаткову літературу.	
2 год	Kultura Polski w okresie średniowiecza. Uniwersytet Jagielloński w Krakowie. heinal Mariacki.	лекція	Підручники, навчально-методичні посібники, тощо		Переглянути презентацію	
4 год		практичне заняття			Відповісти на питання та виконати вправи	
10 год		самостійна робота			Опрацювати текст лекції, підготувати конспект, анотувати прочитану додаткову літературу.	

2 год	„Złoty wiek” w historii i kulturze Polski (Renesans). Kultura polska epoki baroku. Mikołaj Kopernik. Mikołaj Rej. Jan Kochanowski. Polska szlachta. Sarmatyzm jako Ideologia.	лекція	Підручники, навчально-методичні посібники, тощо		Переглянути презентацію	
4 год		практичне заняття			Відповісти на питання та виконати вправи	
10 год		самостійна робота			Опрацювати текст лекції, підготувати конспект, анотувати прочитану додаткову літературу.	
2 год	Kultura Polski Oświecenia i Romantyzm. Stanisław August Poniatowski. Współczesna kultura polska.	лекція	Підручники, навчально-методичні посібники, тощо		Переглянути презентацію	
4 год		практичне заняття			Відповісти на питання та виконати вправи	
10 год		самостійна робота			Опрацювати текст лекції, підготувати конспект, анотувати прочитану додаткову літературу.	

11. Система оцінювання та вимоги

Критерії оцінювання результатів навчання

Поточний і модульний контроль		Самостійна робота	Сума
Змістовий модуль 1 (80 балів)		20	100
Поточний контроль	МКР		
50 балів	30 балів		

Розподіл балів, що присвоюються здобувачам вищої освіти:

Поточний контроль (*50 балів*)

Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях рівний 12. Бали за змістовий модуль перераховуються за формулою (Середня оцінка навчальної діяльності х 0,05 + 0,4 х ваговий бал змістового модуля).

Критерії оцінювання знань, умінь, навичок здобувачів вищої освіти

на навчальних заняттях

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий	1	Здобувач ВО володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фонетичних явищ та процесів без зв’язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.

(понятійний)	2	Здобувач ВО не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
	3	Здобувач ВО намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконання вправ і завдань репродуктивного характеру; за допомогою викладача виконує прості вправи за готовим алгоритмом.
Середній (репродуктивний)	4	Студент володіє початковими знаннями, здатний виконати вправи і завдання за зразком; орієнтується в термінах, поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
	5	Здобувач ВО розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; виконує прості вправи і завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.
	6	Здобувач ВО розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати фонетичні явища, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання вправ і завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгори	7	Здобувач ВО правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими поняттями, встановлює причинно-наслідкові зв’язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими

тмічно дієвий)		джерелами; правильно використовувати термінологію; дотримання правильності вимови, фразового наголосу, інтонаційних моделей. Чітке висловлювання думок.
	8	Знання здобувача ВО досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал; правильний опис особливостей артикуляції звуків сучасної польської мови, при належній мовній культурі. Достатня кількість ілюстрацій, прикладів; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати.
	9	Правильне володіння графемно-фонемними навичками техніки читання: виразне читання тексту з дотриманням правильності вимови усіх звуків сучасної польської мови.
Високий (творчо-професійний)	10	Здобувач ВО володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати особливості мовних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні здобутки лінгвістичної науки; самостійно визначає мету власної діяльності; виконує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні мовні явища, процеси.
	11	Повний та послідовний виклад основних теоретичних положень з фонетики з дотриманням правильності вимови, фразового наголосу, інтонаційних моделей. Чітке висловлювання думок. Достатнє використання лексичного мінімуму. Достатня кількість ілюстрацій, прикладів.
	12	Здобувач ВО має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв’язує складні проблемні ситуації та завдання; уміє самостійно здобувати і використовувати інформацію;

		використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.

Здобувачу вищої освіти, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Здобувачу вищої освіти, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, здобувач вищої освіти повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Якщо здобувач вищої освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульної контрольної роботи (МКР), завдання самостійної роботи менше, ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття здобувач вищої освіти має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Модульна контрольна робота (*30 балів*)

Здобувачі вищої освіти повинні виконати контрольну роботу, яка оцінюється за 30- бальною шкалою.

Модульна контрольна робота виконується у формі тесту. До її написання допускаються всі здобувачі вищої освіти. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали

її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Модульна контрольна робота складається з 60 тестових завдань, максимальний бал кожного з яких 0,5 бала.

Отже, за контрольну роботу здобувач вищої освіти може отримати до 30 балів.

При отриманні менше 18 балів модульна контрольна робота вважається невиконаною і здобувач вищої освіти отримує можливість її перескладати.

Самостійна робота (20 балів)

Передбачає опрацювання наукової статті, підготовка та виголошення невеликого повідомлення (4-5 хв.).

При оцінюванні враховуються:

- актуальність обраної теми, її правильне і повне розкриття;

- рівень узагальнення і аналізу інформації, вміння критично оцінювати її;

- ступінь засвоєння матеріалу;
- грамотність, логічність, стиль викладу матеріалу;

- техніка мовлення, використання засобів унаочнення.

Мінімум, який може набрати здобувач вищої освіти за самостійну роботу, – **12 балів**.

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах	**Критерії оцінювання**

Недостатній	**0-11**	Завдання не виконано, або виконано не у повному обсязі, неналежним чином. Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями, відтворює матеріал на підставі елементарних знань і навичок. Тема не розкрита. Припускається грубих помилок у відповіді або не дає зовсім відповіді на питання.
Достатній	**12-14**	Студент володіє матеріалом, відтворює значну його частину, володіє окремими навичками аналізу та опрацювання наукових матеріалів, робить граматичні та фактичні помилки. Засоби унаочнення відсутні. Знання досить повні, здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює матеріал.
	15-17	Студент володіє матеріалом і навичками цілісного аналізу матеріалу, дає визначення термінам і поняттям з посиланнями на текст, наводить приклади на підтвердження певних суджень, добирає аргументи на підтвердження висловленого судження або висновку, вміє систематизувати набуті знання, грамотно їх викласти. У мові відсутні грубі логічні, граматичні, стилістичні помилки. Студент підкріплює свою доповідь поодинокими візуальними матеріалами .

Високий	**18-20**	Студент вільно володіє матеріалом, розуміє причини на наслідки певних мовних процесів, володіє навичками цілісно-комплексного аналізу наукового матеріалу, виявляє творчі здібності, самостійно оцінює окремі явища, показує знання різних джерел інформації, творчо використовує дібраний матеріал, наводить приклади, аргументує власні судження. Веде дискусію за темою доповіді. Вільно відповідає на поставлені питання. Доповідь студента супроводжує логічна, продумана мультимедійна презентація.

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни	**Оцінка за шкалою ECTS**	**Національна залікова оцінка**
90-100 і більше	A (відмінно)	зараховано
82-89	B (дуже добре)	
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	не зараховано

34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає освітній компонент: вивчення навчальної дисципліни не потребує спеціального програмного забезпечення. Під час вивчення курсу використовується технічне обладнання (комп'ютер/ноутбук, проектор), а також мережа Інтернет, сторінка навчальної дисципліни на платформі MOODLE; відеозв'язок на платформі GoogleMeet, ZOOM (за умови дистанційного/змішаного навчання).

11. Рекомендована література:

ОСНОВНА

1. Дейвіс Норман. Боже ігрище. Історія Польщі. К. 2008. 1079 с.
2. Kultura polska. Silva rerum. Red. R. Cudak, J. Tambor. Katowice 2002.
3. Chwalba A., Historia Polski 1795-1918, Kraków 2006.
4. Dylagowa H., Historia Polski 1795-1990, Lublin 2000.

ДОДАТКОВА

1. Chrześcijaństwo w Polsce. Zarys przemian 966-1979, pod red J. Kłoczowskiego, Lublin 1992.
2. Brzoza C., Sowa A., Historia Polski 1918-1945, Kraków 2006.
3. Friszke A., Opozycja polityczna w PRL 1945-1998, Londyn 1994.
4. Halecki O., Historia Polski, Lublin-Londyn 1992.
5. Hass L., Inteligencji polskiej dole i niedole XIX i XX wiek, Łowicz 1999.
6. M. Kallas, Historia ustroju Polski X-XX wiek, Warszawa 1996
7. Kamiński A. S., Historia Rzeczypospolitej wielu narodów 1505-1795, Lublin 2000.

8. Kłoczowski J., Historia Polski do końca XV wieku, Lublin 2000.
9. Kunert A.K., Rzeczpospolita Walcząca. Powstanie Warszawskie 1944, Warszawa 1994.
10. Paczkowski A., Pół wieku Polski 1939-1989, Warszawa 1998.
11. Roszkowski W., Historia Polski 1914-2005, Warszawa 2006.
12. Samsonowicz H., Miejsce Polski w Europie, Warszawa 1995.

12. Рекомендовані джерела інформації:

1. Szkoła języka i kultury polskiej Uniwersytetu Śląskiego. URL: https://www.sjikp.us.edu.pl/pl/e-nauczanie/
2. Narodowe centrum kultury https://audycjekulturalne.pl/jezyk-gietki/
3. https://www.polskatradycja.pl/ – про культуру Польщі
4. https://ninateka.pl/ - фільми, концерти, вистави польською мовою
5. https://ciekawostkihistoryczne.pl